

TÔNG CHỈ TU HỌC TRONG PHẬT PHÁP

Hòa Thượng Tịnh Không

Thích Nữ Phước Thuận chuyển ngữ

Lời nói đầu

Kính Thưa Ngô Thị Trường, quý quan khách, chư liệt vị pháp sư, chư thiện tri thức.

Hôm nay chúng ta hữu duyên được họp mặt tại thị xã Bàn Kiều, và được nhiều đơn vị cùng nhau tổ chức buổi trao đổi tâm đắc, chúng tôi được mời đến, tôi cũng xin báo cáo qua một vài điểm về việc tu học pháp Phật nơi đây.

Hôm nay có được lễ tiết long trọng thế này, tôi thấy rất cảm xúc, trong thời kỳ mạt pháp mà còn như pháp, sắp đặt đầy đủ nghi lễ thỉnh sư thuyết pháp thế này thật rất hiếm, ít khi gặp, trong quá khứ thì ấy là việc bình thường, hiện nay phương thức sinh hoạt có thay đổi, ý thức, hình thái khác nhau, cho nên nhiều lễ tiết chúng tôi cũng cần đơn giản, thậm chí đơn giản đến mức độ như ở nhà trường, thầy giáo lên đứng lớp, chỉ có cái vẫy tay là xong.

Chúng ta có thể thấy sự giáo dục của Phật Đà và giáo dục thế gian có chỗ không giống nhau. Hôm nay buổi thuyết giảng này, có thể nói là chuyên đề diễn giảng, cũng có thể cho là giảng kinh, vì Tịnh Nghiệp Tam Phước là một đoạn văn của kinh Quán Vô Lượng Thọ.

1. Tạo sao phải chọn đề tài này thuyết giảng?

Chúng ta thấy thời đại hiện nay trong quốc nội, quốc ngoại, cái không khí học Phật, nhìn từ trên hình thức mà thấy rất là hưng thịnh, nhưng trên thực tế có bao nhiêu người học pháp Phật, tu hành được hiệu quả như xưa? Nguyên nhân tại nơi đâu? Chúng ta cần phải thiết thực đi tham khảo, để tìm ra căn bệnh, từ đó mà chỉnh đốn lại, hạ thủ công phu tu học mới thực sự đặc hiệu lực. Hôm nay tôi chọn đề tài này làm nguyên nhân chủ yếu, mong rằng quý vị thiện tri thức và trong đây có thể là nhiều người lần đầu tiên được tiếp xúc với Phật pháp, cho nên tôi thuyết pháp từ nơi sơ khởi.

2. Thế nào là nghĩa chính của Tu học.

Việc này chúng ta cần nên học hỏi, hiểu biết cho chính xác, cũng như quý vị đã am tường kinh điển trong nhà Phật rất là phong phú, có thể quý vị sẽ thắc mắc rằng bao nhiêu kinh điển đương thời của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni (bao gồm ba tạng kinh điển, danh từ ngày nay gọi là sách giáo khoa) trong ấy nói những gì? Nơi đây có vị nào có thể trả lời giúp được không? Bộ kinh Đại Tạng này nói những gì?

Nếu dùng từ ngữ Phật học mà nói thì là chư pháp thật tướng, nghĩa là chỉ dạy chân lý của cuộc đời và vũ trụ vạn vật. Vũ trụ là môi trường sinh sống chung quanh của chúng ta, nếu dùng từ ngữ hiện đại mà nói thì là Phật dạy chúng ta cách sống hợp với chân lý của cuộc đời và vũ trụ vạn vật, tức là sống một đời sống lành mạnh và hoàn hảo, quý vị cảm nghĩ sự giáo dục như thế có quan trọng không? Trên thế gian này tin chắc không còn phần giáo dục nào đối với chúng ta thân thiết hơn bằng, sự nhu cầu thiết thực của chúng ta hiện nay là lời giáo huấn của Đức Phật, học và hành theo đúng giáo pháp, chúng ta cần phải xác thực, nhận thức rõ ràng như vậy thì mới có thể hưởng được sự lợi ích chân thật của Phật pháp.

Đệ tử Phật cần phải dụng tâm học và hành, điều quan yếu là liễu giải thấu triệt nghĩa lý thâm sâu, nội dung trong kinh điển, kho tàng quý báu đó vốn là chân lý của giáo pháp, chân lý của cuộc đời và vũ trụ vạn vật, giáo pháp của Phật mục đích khai thị làm khơi dậy tâm thức của chúng ta từ nơi vô minh quay về với chánh giác, mà trọng điểm bắt nguồn từ nơi tâm thức.

Trong cuộc sống hiện tại của chúng ta, ý nghĩ xao động, vọng niệm điên đảo... Tông chỉ giáo dục là việc tu tập, nghiêm trì giới luật, tâm ý an định không bị lôi cuốn theo pháp thế gian, để gạt lọc, loại bỏ những vọng tưởng, tà chấp mà tìm lại cái bên trong chân tánh của mình.

Những người học Phật ước nguyện đạt được “A nậu đa la Tam miệu tam Bồ đề”, đây là Phạm ngữ, Trung Hoa dịch là vô thượng chánh đẳng chánh giác: Sự giác ngộ trọn vẹn, tối cao nhất, có thể thấu triệt được chân lý vũ trụ vạn vật, có khả năng thấy rõ được chân tướng của đời người, chúng ta học Phật tìm cầu đạt được trí tuệ chân chính. Trí tuệ chân chính đó nó vốn sẵn có ở trong mỗi người chúng ta.

Phật dạy trong kinh Hoa Nghiêm tất cả chúng sanh đều có trí huệ và đức năng như chư Phật, mỗi một chúng sanh, mỗi một con người chúng ta trí huệ đều bình đẳng như nhau, cùng với chư Phật Như Lai không khác. Tài năng đức tướng của chúng ta vẫn cùng chư Phật Như Lai không sai biệt... Vì sao? Hiện tại trí huệ, đức năng của chư Phật, Bồ Tát, đều hiển lộ rõ rệt ra bên ngoài, còn trí huệ, đức năng của chúng ta còn nhiều vọng niệm, chấp trước nên còn lưu viên trong bụi nhơ mà người thời nay gọi là - ô nhiễm.

Có bị ô nhiễm nên bị chướng ngại, hiện tại chúng ta đây; Tư tưởng bị ô nhiễm, kiến giải bị ô nhiễm, tâm địa bị ô nhiễm, thậm chí trái đất chúng ta đang sống rất cần đến sự bảo vệ môi sinh, giữ gìn hoàn cảnh sinh sống cho được trong sạch, lâu bền. Những vấn nạn ấy, Đức Phật của chúng ta đã thấy rõ trên 2500 năm về trước.

Mục đích giáo dục tông yếu của pháp Phật là chỉ bày mục tiêu, giáo pháp, nguyên tắc để đưa đến sự giác ngộ, tìm ra chân tánh của mình mà tu hành, loại bỏ ra những ô

nhiễm rồi, tâm địa được thanh tịnh từ đó mới có khả năng phát sinh trí tuệ, tâm trong sạch không nhiễm ô mới có đủ năng lực tác dụng: Đó gọi là vạn đức vạn năng.

Giáo pháp của Phật có nhiều tông phái và phương cách tu hành cũng không ít, gồm tám vạn bốn muôn ngàn pháp môn; Vô lượng pháp môn như thế tùy chúng ta chọn lựa một pháp môn thích hợp với chính bản thân mà tu hành.

- Pháp là phương pháp, cách thức.
- Môn là cửa, môn kính, lối, thẳng.

Bao nhiêu phương pháp lối đi để tác dụng những gì? Tất cả đều là phương tiện giúp cho chúng ta thăng tiến đến bờ giác, để loại bỏ ô nhiễm của tinh thân, ô nhiễm của tâm địa, ô nhiễm của tư tưởng, ô nhiễm của kiến giải... Tất cả đều loại trừ ra để hồi phục lại tâm tự tánh thanh tịnh, đó là chơn tâm của chính mình.

Bản hoài giáo dục của chư Phật với những giáo pháp thật là đơn giản, đơn giản như thị thể thôi.

3. Tu hành – Sửa đúng lại những hành vi sai lầm:

Bây giờ chúng ta nói đến tu hành.

Tu là sửa, là chỉnh đốn lại.

Hành là hành vi tạo tác, hành vi sai lầm tức là bị nhiễm ô, chúng ta tu sửa lại những hành vi sai lầm cho đúng cách.

Hành vi có 3 đại loại: Thân, khẩu, ý (3 nghiệp)

- Thân là sự tạo tác của thân thể
- Khẩu là lời nói
- Ý là tư tưởng, kiến giải.

Ba đại loại hành vi này phát sinh sai lệch, chúng ta đem những sai lệch đó sửa đúng lại cho chính chắn, hoàn hảo. Có người hỏi rằng lấy gì để làm chuẩn cho đó là đúng, thế nào gọi là sai?

Đức Phật rất cao minh, người trí huệ siêu phàm, Ngài không chế định một tiêu chuẩn nào để chúng ta phải tuân thủ, mà Ngài chỉ nói tiêu chuẩn đó là - tự tánh, tự tánh ở nơi chính bản thân ta không phải ở đâu xa.

4. Nền tảng căn bản trên sự tu hành.

Tịnh nghiệp tam phước.

Chỉnh đốn lại hành vi sai lầm rồi, chúng ta nên tu phương cách nào?

Trước hết tôi xin đề cập một việc; Kinh Quán Vô Lượng Thọ là một trong ba kinh của Tông Tịnh Độ, trong kinh có một đoạn văn khai thị như vậy: Tôi xin kể sơ qua một câu chuyện xảy ra thời vua Ba Tư Nặc có con tên là A Xà Thế vì muốn đoạt chính quyền của cha nên bày mưu giết cha, hại mẹ (đối với luân lý, xã hội Trung Hoa là tội tày trời là đại bất hiếu). Người mẹ quá khổ đau với biển cô xây ra trong gia đình và đất nước, Bà quá kinh hãi không còn thiết tha sống trên thế giới đau thương này, Bà tìm đến Đức Phật Thích Ca Mâu Ni xin giải nạn, ngoài thế giới này ra, còn có thế giới nào tốt hơn không? Dùng từ

ngữ hiện nay mà nói là: Bà muốn di dân, Bà cần tìm một nơi thanh tịnh, không có chiến tranh, hận thù, giết chóc, tìm cầu nơi cõi đất an vui, không có sự đau khổ về nương sống.

Đức Phật rất từ bi; Ngài dùng thần lực biến hiện những hiện trạng của mười phương thế giới trong không gian (ngày nay gọi là hành tinh) hiển hiện ngay trước mắt bà Vi Đề Hy để cho Bà nhìn thấy và lựa chọn cõi thích hợp cho Bà. Sau khi quán sát xong bà chọn thế giới của vị giáo chủ tại phương Tây Đức Phật A Di Đà là quốc độ thanh tịnh, an lạc nhất trong các cõi.

Quý vị nghĩ xem cách thức giáo dục của Đức Phật rất thiện xảo, Ngài không chỉ định một quốc độ nào, Ngài phương tiện đưa ra mười phương thế giới để tự Bà lựa chọn, quyết định. Phật mới tán than: Hay thay một thế giới thanh tịnh nhưt, an lạc nhưt mà mười phương các Đức Phật đều đồng thanh ủng hộ, ngợi khen.

Đức Phật dạy: Trước khi được sanh lên thế giới đó cần phải tu tam phước - Tịnh nghiệp tam phước. Phật vì Bà thuyết minh ba phước này là chánh nhân tịnh nghiệp của mười phương chư Phật ba đời, là nhân tu quan trọng nhưt để được sanh về cõi Cực Lạc.

Chúng ta biết ba đời là nói về quá khứ, hiện tại, vị lai. Mười phương chư Phật ba đời tu những pháp môn không hẳn đều đồng nhưt, tông phái cũng khác nhau nhưng tất cả đều đã thành Phật. Bất luận tu theo một pháp môn nào, điều tiên quyết là phải lấy ba phước làm nền tảng, căn bản đó tương tự như khi chúng ta xây một toà nhà vậy, dù có muốn xây lâu đài nguy nga, thiên hình vạn trạng kiểu mẫu vẫn không ngoài nguyên lý đặt nền móng kiên cố, vững chắc. Có đủ khả năng trang trải kiến trúc cơ sở vững bền. Thế nên tịnh nghiệp tam phước là căn gốc, nền móng cho những ai muốn lập thân tu hành.

Đức Thế Tôn chỉ thị cho bà Vi Đề Hy trước phải tự kiến lập nền tảng vững vàng, kể đó mới có thể tiếp nhận phương pháp tu tịnh nghiệp. Những lời khai thị của Đức Phật làm cho chúng ta bỗng nhiên sực tỉnh giấc mà ngẫm suy, kiểm điểm lại tự thân, thời gian tu học, tiêu dùng tinh thần của chúng ta lâu dài hơn người thời xưa, nhưng không có được thành quả như người thời xưa, thế mới hoặc nhiên đại ngộ ra rằng chúng ta sơ sót kiến lập nòng cốt căn bản, cũng ví như xây toà nhà không chú trọng nền móng, nguy cơ từ đó phát sinh.

(còn tiếp)

